

ACC. N:R M. 16849:1-6.

Landskap: *Skåne*
Härad: *V. Göinge*
Socken: *V. Torup*
Uppteckningsår: *1967*

Upptecknare: *Alfred Svensson, Tjöringe*
Berättare: " " "
Berättarens yrke: *f. d. tväskomakare*
Född år *1878* i *V. Torup*

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Kalás. s. 1-6.

LUF 134

ACC. N:R M. 16849:1.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

LUF 134

En Begravning i Västra Torup för cirka 100 år sedan.
På 1800 talet var varje större By ett Litlag. Man bar
judeu döde på en bår. Dä till kunde bliva över en halv
mil att bära så där behövdes kraftiga karar. Måhade
sina bestämde rast platser där lytes om lärare. Där var
en i likskara som bar liten trä kage med gott Brännvi och
lite till tugg nu fick varje man en stor sup sen gick
färden vidare till Kyrkan. På den tiden var i V. Torup ingen
fastanstald dödgravare. Man släkten fick själv sörja för
Både ringning och grävning. Prästen der hade handom
nyheten till Kyrkan han svar för att Rengöring blev
ordentligt utförd. Där var vissa regler som skulle iakttagas
var den döde gamal rindes dätt längre än för ung var
dät ett manligt lik så skulle där klämtas vissa slag
När liket kom fram till Kyrkogården så ordna des lik
fälet. Där när mest släkten bar den siste biten
och sedan åter rang och ordning Torparna sist. Dät var
en man up i tornet som hade utsikt när litt skaren kom på Birzeler dätt

29/11-67

Ljåhva Begravnings-akten utfördes på kyrkogården
sedan Prästen jordfäst dändöde gick de in i kyrkan
där prästen höll en kort predikan var efter man ofstogade
till sorgehuset Prästen var i vanliga fall med lång berden
var du hade och får säga att hugai. Var dätt en stor gård. Så
hade man vanligen en traktor som byrdhan hade även skakar
Dätt blev smörgås men till togg af hemalagad korv och äst
och sid och bjätt dä sköldes ner med hem bryggt öl samt sneps
även före kom sylt fläsk med Rubeten hurud rätten var
Risgröt och Lagegrys sopo även före kom Røgröt någon
sin skuld efter rätt före kom inte på den tiden män efter maten
Togs ju en paus för prat och rökning där fanns ju på varje
ställe gärna flera långa Pipor stopada med Jy stads ärligt godt
när de dukat af bordet efter maten. Som förningen fram
dät var släkten byud på Vin och Kaker dät var små bröd
en del var köpta en del hem bakada där var en sort som
de kalla. Tärter kallaste mycket goda. Dät före kom
även en sorts Begravnings konfekt med om slag af silke Paper

Där Prästen var med höll han gärna ett tal med
berömför dän aflidne. Där gick ju en hel del Starade Pörrstäm
till et stor gile så en heldel måste jurystenas af granarna
Drucktyg hade i regel själva fina Dröjls dubar där
var många af jester na som hade egna mat bestik
med sig kniv gäfel och en rymlig Hornsber. På
fanns inga Metal skedlar utan i Ten och inte i vidas
mängden så dätt räkte till ett gile. Några Blomor eller Lennet
förelkom inte. Dagen efter själva Begravningen blev där
ju efter gile. Då skule ju Fruarna till Torparna som till
höorde Liklaget dit, dätt kunde händle att att de äldre
fatigast te kunde även få sig en bit till särvt. Men de siste
de senierna på 1800 talet, för ändrades Begravningsarna afsevärt
vägen na för betrades så man kunde köra ^{der} körd till Kysis krogörde
Likvagn anskafades och Kyrko vakt mästare anstaldes
Likskaren kunde ordnas sorgehuset med Prestaverare
och Kansar. Man slaja på vägarna med gran ris och löne
yard påstningarna utfördes i Kyrkan. Dätt var vanligt en söken dag

Nu hade även Bord skicket ändrats. Vid stora begravningar
Blev slätt Gärnde Måltid med inslag af Glöb-mad
Serrisen lånades af Diverseshandlaren där man gjort inköp
till Gilet så gästerna slip att tänka på Remedya Horn
s. kedlarna hade ersats afv Metal skedlar. Men man trodde inte om
däm de var för små. Inniorna var ju odlyta så när kötet var
segt fies Gubarna ta till Fälekuren. Smogås borelet var
ut öket män. den förna huvud rätten var Risgröt och Lagogrums Sopa
var ersatt med Stek och Pölatis dätt kunde även vara Fiskrot
dät var även efter rätt. Af förningen hade nu slakten vanlig
Spet kaka. en del hade Tårter. Till Spet kakorna serverades vin
måtan de olika rätterna. Lyöds dätt på snaps och Legar. man hade
kade. Övergivst Långpipan. Damarna tog förs af Rätternas stor
bundernas Fruar föst Serrisen bytes om för varger rätt
serverter fans. Ställ så den som önska kunde själv taga en
där fäns även Peppis på var att taga spet kakor och
Föst bitar med hem dätt som blev över stans till
after gilet. Tårt askarna var vanligen länte af den som bakat Tårter

När gilet var slut af ta kades värdfolket och män
skildes åt med hand skapning. Därför var det bara
storbonderna som gjorde sådana gile de fattige fick
nöja sig med enkla. På frågan om vilka tillställningar
som kallades gile åter svaras kan man nämna Kristna gile
Frelor rings gile. Brölöp. Flåte gile Hösta gile. Rasse gile
Till de största gilen under 40-50 talet var ris gilen män
de är på retur och blev fördyra i längdan. De gamle
Bond gilen hade gärna en Matlagerska där var sådana som
var åter säkta i flera församlingar hon tog befälet i köket
var det ett stor gile kunde det taga en vecka. Hon stod
även för inköpen. Betalningen för Matlagerskan var nog olika
När det var inte bara Maten som för ändrats från
1800-1900 talet kläde dräkten var även förändrad
Damerna hade lagt Selkeryskäten och klät sig i flättäder
Måsa Filt ryalen ersats af Klappa. De Manliga hade lagt
dått hemvärdade Vadmalms Klädet och Pål raken
man kunde nu hyra sig en parande kostym

I stan till och med skorna gick att hyra
det var inte ovanligt att Stor Bonderna komo i Frak
Höga Flatar var vanliga på 1800 talet när dått var Brölöp
Och begravning. 1800 talets bysedningar sbedes ju monthigt
På 1900 talet var det skriftligt. Långt till baka fans när
Värkligen en sorts korgar af Halm som de kalla Foringkorgor
mång och har aldrig set däri användas med något gile. När
på 1930 talet kan man verkligen tala om Kolas då börja dått att
bliva modernt med födelsedags Kolas 50.00 /år, dått blev i regel Brak gile
med mycket Mat och Dryck jum Tal och berömdelse för Födelse Barnet
Dått var mest så kallad släkt träf män så många som gratulera
blev bysedna man gratulera vanligen med 10 kr öler Lade de
saman till en present. När de födelse Kolasen börja att
bliva fördyra. Lå de har här på arten nästan sjeld dått de
före komer väl en och annan gång ännu. När många annonserar
att de är bort rest på Bemærkelse dagen och önsker erger
upraktning